

znamk, značk, razglednic itd. z vsega sveta.

Dopisovanje je prostočasna aktivnost, primerna za vse starosti, ki ne zahteva veliko finančnih sredstev. Vsi člani našega društva dobijo naslove dopisovalcev, ki so njihove starosti. Največje zanimanje za dopisovanje je med mladino, vendar lahko poiščemo dopisovalce tudi za odrasle.

Večino naslovov dobimo direktno od učiteljev na šolah v tujini in nobenega naslova ne damo več kot dvema (včasih trem) članom društva v Sloveniji. Naslovi so zanesljivi in večina naših članov je z dopisovalci zadovoljna."

Bralci Geografskega obzornika, ki vas zanima dopisovanje, lahko prijavnico in podrobnejše informacije o delovanju društva dobite, če pišete na naslov: Društvo za mednarodno dopisovanje, poštni predal 400, 61001 Ljubljana.

JESENSKA PREDAVANJA LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

Brane Pavlin

Predavanja LGD so vsak tretji torek v mesecu ob 19. uri v predavalnici 233 na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete. Vstop na predavanja je prost. Obvestila o predavanjih so objavljena v dnevnem časopisu (sobotne številke) ter na teletekstu TV Slovenije na strani 360:

- 19. oktober 1993: Ameriška vlemesta New York, Boston, Chicago (Borut Drobňjak),
- 16. november 1993: Kras v Angliji (mag. Andrej Mihevc),
- 21. december 1993: Tajvan (dr. Metod Vojvoda).

GEOGRAPHICA SLOVENICA 25

Maja Topole

Tokratna številka Geographice Slovenice, ki jo izdaja Geografski inštitut Univerze, je samostojna publikacija avtorja dr. Stanka Pelca, ki nosi naslov Občina Domžale - primer spreminjanja obmestne pokrajine v okolici Ljubljane. Knjiga je sad Pelčevega večletnega dela na področju prometa in prostorskega planiranja, v zadnjem času pa (sub-)urbanizacije in njenih pojavnih oblik v Sloveniji. Avtor je priredil in dopolnil v letu 1991 zagovarjano doktorsko disertacijo in jo ažuriral s podatki popisa 1991.

Delo je podprla občina Domžale, saj razkriva celoten kompleks vzrokov in posledic prostorske preobrazbe; prinaša nekaj povsem novih spoznanj o urbanizaciji in deagrarizaciji, o vplivu industrializacije in terciarizacije

na razvoj naselij, na demografsko in družbenogospodarsko strukturo prebivalstva. Ukvarja se z motorizacijo v zadnjih dveh desetletjih in z njo povezanim širjenjem območij dnevne migracije, pa s preusmerjanjem iz kmečkega v nekmečke poklice in razseljevanjem nekmečkega prebivalstva po podeželju. Vsi ti procesi so v obmestnem prostoru Ljubljane zelo intenzivni, posebej pa prednjači Kamniškobistriška ravnina.

Delo odseva avtorjevo temeljito teoretično in praktično poznavanje prostorskih procesov pri nas, pa tudi v tujini. Posebno vrednost mu dajejo predstavitve poglavitnih terminov s področja urbanizacije in suburbanizacije, pregled najvažnejše literature o tem pri nas in primerjave odnosov mesto - podeželje v Sloveniji in zahodni Evropi. Fiziognomija in funkcija obmestnih naselij (stanovanjska gradnja in opremljenost stanovanj, počitniška bivališča, prometna infrastruktura), struktura prebivalstva (starostna, izobrazbena, nacionalna, po izvoru) in gibanje prebivalstva (rast števil, dnevne migracije), končno pa gospodarske spremembe (spreminjanje pomena različnih dejavnosti, spreminjanje rabe zemljišč) so tista področja, ki jih je avtor vzel pod drobnogled in kjer je izbral kazalce razvoja obmestne pokrajine.

Osrednji del knjige se posveča konkretno občini Domžale, njenim značilnostim razvoja in njenemu mestu znotraj obmestnega območja Ljubljane. Območje se je razvijalo na eni strani pod vplivom Ljubljane, na drugi strani pa so imela precejšen vpliv na spreminjanje pokrajine manjša zaposlitvena središča in manjša mesta znotraj samega območja. Poznavanje tega dela Slovenije je izrednega pomena, ker tukajšnji prostor pri nas prvi sledi procesom, kakršni so v razvitem svetu privedli do nastanka obsežnih metropolitanskih območij. Avtor je na osnovi intenzivnosti preobrazbe in stopnje doseženih prostorskih sprememb (upoštevanih 21 spremenljivk) razvrstil vsa naselja v občini v šest skupin, podobno pa je ločil tudi štiri t. i. "reliefna" območja.

Sinteza je izdelana na osnovi analize statističnega gradiva (podatki po naseljih in statističnih obdelovalnih enotah), aerofotoponetkov in terenskega dela. V določenih primerih (spreminjanje rabe tal) je avtor probleme temeljiteje obdelal na izbranih manjših sondnih območjih. Knjiga, vključno z daljšim povzetkom v angleščini, obsega 163 strani. Bese-dilo dopolnjuje 43 slik (kartogramov) in 18 tabel, kjer so podatki večinoma prikazani po "reliefnih" enotah.

Dela, kot je pričujoče, so močno aktualna, saj planerjem lahko pomenijo oprijemljivo osnovo pri iskanju regionalnoplanskih rešitev. Dragocena so še posebej, če predvidijo tudi trende nadaljnega razvoja in če v preučevanju povezujejo pripadnike različnih strok.